

KARTA KURSU**rok akademicki 2022/2023****Kierunek:** Psychologia**Forma prowadzenia zajęć:** stacjonarne**Stopień:** jednolite magisterskie**Rok:** III**Semestr:** zimowy

Nazwa	Pomoc psychologiczna dzieciom i młodzieży
Nazwa w j. ang.	Psychological help for children and adolescents

Koordinator	Dr Agnieszka Franczok-Kuczmowska	Zespół dydaktyczny
		Dr Agnieszka Franczok-Kuczmowska Mgr Małgorzata Płoszaj
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest przekazanie studentom elementów wiedzy dotyczącej wybranych form pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży, w tym poradnictwa psychologicznego, interwencji kryzysowe i psychoterapii. Omówiona zostanie specyfika pomagania dzieciom i młodzieży jako osobom podlegającym opiece psychologicznej i prawnej rodziców oraz różne sposoby jej organizacji.

Warunki wstępne

Wiedza	Znajomość potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, podstawowa wiedza na temat zaburzeń zdrowia psychicznego u dzieci i młodzieży oraz zasad skutecznej komunikacji.
Umiejętności	Podstawowe umiejętności w zakresie rozpoznawania potrzeb i problemów dzieci i młodzieży oraz ich rodziców/opiekunów.
Kursy	-

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	W01 Student ma wiedzę teoretyczną w zakresie wybranych elementów psychologii pomocy dzieciom i młodzieży.	K_W07, K_W09
	W02 Student dysponuje wiedzą z zakresu możliwości stosowania wiedzy teoretycznej dotyczącej udzielania pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży w wybranych sytuacjach profesjonalnych pracy psychologa.	K_W10
	W03 Student ma podstawową wiedzę teoretyczną na temat poradnictwa psychologicznego, interwencji kryzysowej i psychoterapii dzieci i młodzieży.	K_W10

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	U01 Student analizuje potrzeby dzieci i młodzieży w kontakcie z dorosłym udzielającym pomocy	K_U08, K_U09
	U02 Student wykorzystuje wiedzę o formach pomocy psychologicznej w planowaniu pomocy w określonym przypadku	K_U08
	U03 Student potrafi zanalizować sytuację trudną dziecka /adolescenta w kontekście jego rodziny	K_U08, K_U09

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01 Student ma krytyczną postawę wobec własnych kompetencji jako udzielającego pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży, a zarazem otwarty na konsultacje i współpracę z innymi specjalistami oraz rozumie potrzebę doskonalenia swoich kompetencji terapeutycznych podczas studiów, szkoleń i superwizji.	K_K02, K_K03, K_K05
	K02 Student stosuje w procesie udzielania wsparcia wiedzę dotyczącą pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży oraz z zakresu różnych innych działów psychologii, w tym psychologii klinicznej i rozwojowej.	K_K02

	K03 Student ma świadomość ograniczeń i typowych błędów związanych ze stosowaniem różnych metod pomocy psychologicznej oraz jest świadomy kompetencji i uprawnień, jakie musi posiadać w zakresie różnych form pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży.	K_K02, K_K04
--	--	--------------

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	15			30								
45												

Opis metod prowadzenia zajęć

Kurs odbywa się w trybie stacjonarnym.

Wykład: wykład interaktywny, prezentacje multimedialne, objaśnienie.

Ćwiczenia: dyskusja grupowa, studia przypadku, ćwiczenia grupowe, ćwiczenia indywidualne.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E-learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						X		X				X	
W02						X		X				X	
W03						X		X				X	
U01						X	X	X				X	

U02						X	X	X				X	
U03						X	X	X				X	
K01							X	X					
K02							X	X					
K03							X	X					

Kryteria oceny	Egzamin testowy przeprowadzony w formie stacjonarnej (ocena pozytywna = 60% + 1 pkt) Zaliczenie ćwiczeń: na podstawie aktywnej obecności na zajęciach i wykonania zadania zaliczeniowego.
----------------	--

Uwagi	Przedmiot kierunkowy na studiach stacjonarnych jednolitych magisterskich, kierunek: Psychologia
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

1. Charakterystyka różnych form pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży: poradnictwo psychologiczne, interwencja kryzysowa, psychoterapia, psychoedukacja, promocja zdrowia, profilaktyka, itd.
2. Pomoc psychologiczna a potrzeby psychologiczne dziecka i adolescenta w kolejnych stadiach rozwoju psychospołecznego. Rola psychologa w kontekście pomocy dzieciom i młodzieży.
3. Systemowe podejście do psychoterapii dzieci i młodzieży.
4. Psychoanalityczne podejście do psychoterapii dzieci i młodzieży.
5. Poznawczo-behawioralne podejście do psychoterapii dzieci i młodzieży.
6. Narzędzia pracy psychologicznej z dziećmi i młodzieżą.
7. Etyczne problemy pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży. Praktyczny wymiar zdobywania kwalifikacji do udzielania pomocy psychologicznej

Konwersatorium:

1. Interwencja wobec dziecka i nastolatka w kryzysie na przykładzie pacjenta przejawiającego zachowania autodestrukcyjne
2. Dam Radę- metoda 15 kroków- jako przykład pomocy psychologicznej
3. Warsztaty psychologiczne jako forma oddziaływań pomocowych: struktura warsztatu, efektywność technik psychologicznych stosowanych w różnych grupach wiekowych dzieci i młodzieży (analiza przykładowego warsztatu psychoedukacyjnego),
4. Prezentacja prac projektowych dotyczących różnych problemów psychologicznych dzieci i młodzieży tj.
 - a) Zachowania autodestrukcyjne i szkodzące zdrowiu: wypalenie szkolne, problematyka uzależnień, zaburzenia odżywiania, samookaleczenie
 - b) Społeczno – kulturowe zagrożenia okresu pubertacji i adolescencji: Cyberbulling, Child grooming , Subkultury młodzieżowe i sekty
5. Teoretyczne aspekty nawiązywania kontaktu psychologicznego i etyczne dylematy w pracy psycholog
6. Techniki pracy z dziećmi przejawiającymi zachowania problemowe.

Wykaz literatury podstawowej

1. Namysłowska, I. (2012). *Psychiatria dzieci i młodzieży*. Warszawa: PZWL (wybrane rozdziały)
2. Grzegorzewska, Cierpiałkowska, Borkowska (2020). *Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży*. Warszawa: PWN (wybrane rozdziały)
3. Kluczyńska, Czabała (2015). *Poradnictwo psychologiczne*. Warszawa: PWN (wybrane rozdziały)
4. Alan, E., Kazdin, J., Weisz R. (2006). *Psychoterapia dzieci i młodzieży. Metody oparte na dowodach*. Kraków, Wydawnictwo UJ (wybrane rozdziały)
5. Kendall, P. (2010). *Terapia dzieci i młodzieży: procedury poznawczo-behawioralne*. Kraków: wydawnictwo UJ. (wybrane rozdziały)
6. Kołakowski, A. (2020). *Psychoterapia poznawczo-behawioralna dzieci i młodzieży*. Przewodnik praktyka. GWP (wybrane rozdziały)
7. Okun B.F. (2002). *Skuteczna pomoc psychologiczna*. Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia, polskie Towarzystwo Psychologiczne (wybrane rozdziały)
8. Kaduson, Schaefer (2015). *Zabawa w psychoterapii*. GWP (wybrane rozdziały)
9. Manassis (2015). *Opracowanie przypadku w terapii dzieci i młodzieży*. Wydawnictwo UJ (wybrane rozdziały)
10. Panda, P. K., Gupta, J., Chowdhury, S. R., Kumar, R., Meena, A. K., Madaan, P., & Gulati, S. (2021). Psychological and behavioral impact of lockdown and quarantine measures for COVID-19 pandemic on children, adolescents and caregivers: a systematic review and meta-analysis. *Journal of tropical pediatrics*, 67(1),
11. Imran, N., Aamer, I., Sharif, M. I., Bodla, Z. H., & Naveed, S. (2020). Psychological burden of quarantine in children and adolescents: A rapid systematic review and proposed solutions. *Pakistan journal of medical sciences*, 36(5), 1106.
12. McVeigh, M. J., & Heward-Belle, S. (2020). Necessary and good: a literature review exploring ethical issues for online counselling with children and young people who have experienced maltreatment. *Children Australia*, 45(4), 266-278.
13. Holland, M., Hawks, J., Morelli, L. C., & Khan, Z. (2021). Risk assessment and crisis intervention for youth in a time of telehealth. *Contemporary school psychology*, 25(1), 12-26.
14. Furman B., Program Dam Radę w praktyce.[przeł. K. Pawłusiów]. Centrum Terapii Krótkoterminowej.
15. Kołakowski, A., Pisula, A. (2016), *Sposób na trudne dziecko. Przyjazna terapia behawioralna*. Sopot: GWP (wybrane rozdziały)

Wykaz literatury uzupełniającej

1. De Barbaro B. (red.) (2012): *Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny*, CMUJ, Kraków
2. Namysłowska I. (2002) *Terapia rodzin*. Wydawnictwo Instytutu Psychiatrii i Neurologii: Warszawa.
3. Grzesiuk, L. (2006). *Psychoterapia. Praktyka*. Warszawa: Eneteia (wybrane fragmenty)
4. Pawłowska, P. (2022). *Teczka psychologa dziecięcego. Materiały dla terapeuty pracującego z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym*. Harmonia Edukacja
5. Barbeta, P.(2017): *Milan Systemic Family Therapy*, In book: *Encyclopedia of Couple and Family Therapy*, ed. Lebow J., Chambers A., Breunlin D., Springer International Publishing 2017. Pełny tekst w internecie: https://www.researchgate.net/publication/319055702_Milan_Systemic_Family_Therapy
6. Santorski (1993). *ABC Pomocy psychologicznej*. Wydawnictwo Jacek Santorski & Co Agencja Wydawnicza
7. Geldard, K. (2005). *Rozmowa, która pomaga. Podstawowe umiejętności terapeutyczne*. Gdańsk: GWP
8. Stewart J. (2003). *Mosty zamiast murów*. PWN.
9. Morreale, S.P., Spitzberg, B. H., Barge, J. K. (2011). *Komunikacja między ludźmi. Motywacja, wiedza, umiejętności*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN (wybrane fragmenty)

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	8
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	17
	Przygotowanie do egzaminu	8
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4